

Téma: Burza, burzovníctví

Předmět: Ekonomie

Zaslal(a): Adan12

CP se obchodují na:

- **Organizovaném trhu (burzovním)**
- **Neorganizovaném trhu (mimoburzovním)**

BURZA - ZNAKY

- -obchoduje se zbožím, které se fyzicky nenachází na burze
- -obchody se konají pravidelně na urč. místě v urč. čase (koncentrace nabídky a poptávky)
- -přesná pravidla pro obchodování
- -obchodování se může zúčastnit pouze vymezený okruh lidí

DRUHY BURZ:

- Všeobecné – obchoduje se s více druhy zboží (plodiny, drahé kovy, CP, ...)
- Specializované – obchoduje se pouze s určitým druhem zboží
- Zbožové (komoditní) – káva, kakao, obilí, bavlna, měď, olovo, ropa, ...
- Devizové – obchody založené na pohybech kurzů měn
- Burzy CP – obchody s dl. CP

BURZY V ČR:

- Burza CP Praha a. s.
- RM – systém, česká burza CP a. s
- Plodinová burza v Brně
- Komoditní burza Praha (pšenice, ječmen, žito, kukuřice, řepka)
- Českomoravská komoditní burza Kladno (nerost. Suroviny, drahé kovy)
- PXE (energetická burza Praha)

BURZA CP PRAHA a. s.

Historie

- -snaha o založení burzy na území ČR od dob Marie Terezie
- 1855 – založena Prozatímní burza v PHA
- 1871 – založena Pražská burza pro zboží CP
- -postupně patřila mezi 10 nejvýznamnějších burz v Evropě
- -významnější než Vídeňská burza
- -obchody s CP a komoditami, zejména **cukr**
- 1938 – činnost pozastavena na více než 50 let
- 1992 – vznik Burzy CP Praha a. s.; navazuje na prvorepublikovou tradici
- 1993 – zahájení obchodování se 7 emisemi CP; postupně na trh uvedeno 955 emisí CP z 1. Vlny kupon. Privatizace
- 1994 – zahájení oficiálního výpočtu indexu PX
- 1997 – velké vyřazení nelikvidních CP z burzy
- 2004 – stává se členem Federace evropských burz (FESE)
- 2006 – zahájení obchodování s fin. deriváty (futures)
- 2007 – vznik energetické burzy v Praze (PXE)
- 2008 – hl. akcionářem Vídeňská burza s podílem 93% na ZK
- 2010 – dceřinná spol. Centrální depozitář CP

Současnost

- = a. s.
- -původně ji založilo 12 ČS bank a 5 obchodníků s CP (od roku 2008 majoritní akcionář WienerBörse AG)
- -do listopadu 1993 se obchodovalo pouze 1krát týdně
- -od 19. 9. 1994 se obchoduje každý den a současně prudce zvyšuje objem obchodů
- -činnost se řídí **zákonem č. 214/1992 Sb. o burze CP** v platném znění
- -vnitřní pravidla činností a obchodování si burza stanoví **sama v Burz. řádu a Burz. pravidlech**

ORGÁNY BURZY

- Valná hromada – nejvyšší orgán
- Burzovní komora – statutární orgán
- Dozorčí rada – kontrolní orgán
- Výbory (např.: Burzovní výbor pro kótaci)

ČLENSTVÍ NA BURZE

- -BCPP je organizovaná na členském principu, tzn., že na burze může obchodovat pouze vymezený okruh obchodníků
- -ostatní investoři musí pro své obchody využívat některého člena burzy jako zprostředkovatele

KDO MŮŽE OBCHODOVAT NA BURZE:

- Členové (15) Členové burzy jsou velké banky a obchodníci s CP (Patria Finance, Cyrrus apod.)
- Akcionáři burzy
- ČNB
- Ministerstvo financí ČR

OBCHODOVÁNÍ NA BCPP

- -BCPP je burza **elektronická**, nemá tedy žádný parket
- -automatické zprac. objednávek prostřednictvím výpočet. techniky
- -obchoduje se 5 dní v týdnu; 9 - 16 hodin

-existují zde 3 zákl. trhy(podle požadavků na info. povinnost emitentů a kvality CP):

1) Prime - 14 nejkvalitnějších CP

2) Standart

3) Start - neregulovaný trh

- -každá akcie má stanoven tzv. lot - počet CP, min. obchodovatelné množství CP
- -lot může být u každé emise jiný
- -obchoduje se pouze v násobcích lotů

VYPOŘÁDÁNÍ OBCHODŮ

- -BCPP garantuje vypořádání na ní uzavřených obchodů
- -nemůže se stát, že někdo uzavře smlouvu o koupi CP a nezaplatí
- -burza má proto vytvořený samostatný garanční fond
- -obchod se vypořádává přes Burzovní registr
- -následný převod zaknihovaných CP přes CDCP (=centrální depozitář CP)

DRUHY BURZ. OBCHODŮ

- **Z hlediska času**
 - **Promptní**
 - **Termínované**
- **Z hlediska úmyslu**
 - **Skutečné**

- **Diferenční** (spekulativní, pouze se proplácí difference mezi očekávanou a skutečnou hodnotou)

BURZOVNÍ INDEXY

=zákl. statistický ukazatel, který popisuje vývoj celého burz. dne

- -investor nemusí sledovat tisíce akcií a jejich kurzy, stačí se podívat na hodnotu indexu
- -investorům slouží jako ukazatel, který jim říká, jak se daný trh v čase vyvíjí, zda má růstovou či klesající tendenci

TRŽNÍ SITUACE

- **BEAR** trend (medvědí trh) – trh, který má **klesající** tendenci
- **BULL** trend (býčí trh) – trh, který má **rostoucí** tendenci

DRUHY INDEXŮ

- **Výběrové indexy** – obsahují **vzorek významných akcií** obchodovaných na daném trhu (Dow Jones)
- **Souhrnné indexy** – obsahují **všechny akcie** obchodovatelné na daném trhu (Composite)

ZPŮSOBY VÝPOČTU INDEXŮ

- **Cenově vážené indexy** – hodnotu indexu ovlivňuje **jen cena v něm zahrnutých akcií** (DJIA)
- **Indexy vážené podle tržní kapitalizace** – hodnotu indexu ovlivňuje **cena + počet akcií v oběhu** (NASDAQ)

INDEXY BCPP

- **Index PX**

- -oficiální index BCPP
- -používá se od roku 2006, kdy nahradil indexy PX - 50 a PX - D (převzal hodnotu indexu PX - 50)
- -zahrnuje emise nejsilnějších spol. obchodovaných na BCPP, tzn. **BLUE CHIPS** (13 emisí)
- -výběrový index počítaný dle tržní kapitalizace (aktualizace hodnoty každých 15 vteřin)

- **Index PX - GLOB**

- -cenový index se širokou bází
- -obsahuje všechny akcie z PX + 14 dalších
- -výběrový index počítaný dle tržní kapitalizace
- -výpočet 1krát denně po skončení burzovního dne na základě závěr. Kurzů

RM -SYSTÉM, česká burza CP a. s.(-úplný název)

- -vznik v roce 1993, původně kupónové privatizaci, která vyžádala vybudování rozsáhlé PC sítě po celé ČR
- -od 1. 12. 2008 má oficiální statut burzy CP
- -sídlo v Praze a pobočky ve všech velkých městech
- -obchodování je plně elektronické (i on-line přes internet)
- -obchodování s akciemi nejvýznamnějších českých, ale i zahr. spol. (i s těmi, které se nevyskytují na BCPP)
- -**zákaznický princip** - zaměření především na drobné a střední investory (nemusí být člen burzy), ale nutno splnit určitá kritéria
- -při nákupu CP se peníze musí skládat předem (nulové riziko nevypořádání obchodů)
- -zákl. index - **INDEX RM** - odráží vývoj 9-ti nejobchodovanějších CP na RMS (hodnota kolem 1950)